

V Uherském Hradišti 26. 5. 2025

Tisková zpráva k nově vystavené Jízdě králů v Galerii Joži Uprky v Uherském Hradišti

Nadace Moravské Slovácko, která je zřizovatelem Galerie Joži Uprky v revitalizovaných prostorách památkově chráněné barokní budovy bývalé jezuitské koleji v Uherském Hradišti se může pochlubit novým unikátním přírůstkem ve stálé expozici. Ke 180 obrazům Joži Uprky vystaveným ve dvanácti sálech, z nichž některé patří mezi stěžejní díla české a evropské výtvarné scény přelomu 19. a 20. století přibyl ten nejvýznamnější, největší, nejnáročnější a nejdražší – slavná monumentální Jízda králů z roku 1897 – Vlčnov. Jde o dlouhodobou zápůjčku z Moravské galerie Brno, která tento obraz má ve své sbírce. Dnešní tisková konference je tak trochu slavnostní tím, že Jízda králů se takřka po 130 letech vrátila do míst, kde vznikla. Pro milovníky výtvarného umění, historie a tradic na Slovácku se tak nabízí ta nejvhodnější příležitost konfrontovat tu Uprkovu s těmi živými, které se konají každoročně ve Vlčnově nebo s těmi, které organizují nadšenci v nedalekých Kunovicích či Hluku.

Obraz tohoto svébytného umělce, který miloval své rodné Slovácko je o rozměru 172 x 312 cm a nese všechny zaužívané znaky Uprkovy tvorby z jeho vrcholného období a to jak z hlediska rukopisu, kompozice, použité škály barev s využitím prvků imprese, kde zejména světlo má svoji důležitou funkci. K namalování Jízdy králů přistupoval Uprka velmi odpovědně. Než se rozhodl pro závěrečnou kompozici, vzniklo téměř 100 studií všech možných technik, tužkou počínaje až po ty olejové. Ve Vlčnově býval Uprka už od svého útlého mládí častým hostem. Než se rozhodl vzít štětec do ruky a předstoupit před natažené plátno mu trvalo čtyři roky. Obraz byl z velké části dokončen v roce 1896, ateliér opustil o rok později. Několik Uprkových přátel z Vlčnova mu vytvořilo solidní podmínky, aby se mohl nerušeně věnovat své práci. Pošmistr Josef

Zemek z Vlčnova mu za tím účelem vybudoval ve své stodole na zahradě provizorní ateliér, kde Uprka trávil většinu svého času. Když Uprka obraz dokončil a poprvé vystavil na oči veřejnosti, získal obdiv a uznání laické i odborné veřejnosti. Z výtvarného hlediska a tématickým zpracováním příběhu, který malíř důvěrně znal jde ve všech ohledech o mimořádné dílo, skvost mezi skvosty. Jde o TOP dílo, které by mělo uspokojit i toho nejnáročnějšího milovníka výtvarného umění, tradic a historie. Na první pohled je zřejmé, že pozitivní energii, kterou Uprka se vší láskou do obrazu vložil vyzařuje a pozitivně působí na každého, kdo má cit, miluje krásu a kouzlo okamžiku. Pečlivý pozorovatel objeví na rozměrném plátně 40 živých postav v krojích a 16 zdobených koní v naprosto přirozeném pohybu. Obraz má schopnost vtáhnout diváka do děje, který je nabitý dramatičností, temperamentem, radostí ze života ale i pokorou, která umocňuje zážitek z této žánrové malby. Mistrně se Uprkovi podařilo to, že mezi barevností krojů a dějem je rovnováha.

Velmi výstižně se k Uprkově Jízdě králů vyjádřil prof. V.V. Štech a známý malíř a sochař Jakub Obrovský, dlouholetý člen SVUM v Hodoníně. Podle Jakuba Obrovského si toto dílo může důvěrně tykat s výtvory největších mistrů z největších epoch, kdykoliv se na světě objeví. Tímto obrazem se Uprka odpoutal od všeho co bylo běžné, nebo co mohlo být jenom naučeno, vydal ze sebe to nejlepší. K tomu není co dodat. Jakub Obrovský moc dobře věděl, o čem hovoří. Není pochyb o tom, že na návštěvníky Galerie Joži Uprky v Uherském Hradišti čeká to nejlepší od fenoména Slovácka Joži Uprky.

Petr Vašát, 26.5.2025